

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa M. P.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Rejonowej

w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 1 kwietnia 2011 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 16 czerwca 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2010 r. Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powoda wniesione na zarządzenie Przewodniczącego z dnia 25 lutego 2010 r., w którym zwrócono pozew powoda z racji nieuzupełnienia jego braków formalnych w wyznaczonym przez Przewodniczącego terminie. Postanowienie to zostało uzupełnione postanowieniem z dnia 10 grudnia 2010 r. (k. 49 akt) w ten sposób, że dodano do niego nowy punkt, w którym orzeczono odstąpienie od obciążenia powoda kosztami postępowania zażaleniowego.

Pozwany Skarb Państwa zaskarżył zażaleniem wspomniane rozstrzygnięcie o kosztach i domagał się jego zmiany w postaci zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. W obszernym uzasadnieniu starano się wykazać naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 397 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W art. 102 k.p.c. sformułowano istotne i zasadnicze odstępstwo od zasady rozkładu kosztów postępowania, jeżeli pojawi się „szczególnie uzasadniony wypadek” uzasadniający odstąpienie od reguły ogólnej. Rzecz jasna, takie odstępstwo wymaga odpowiedniego uzasadnienia przy dokonaniu odpowiednich ustaleń faktycznych. W judykaturze Sądu Najwyższego wskazywano niejednokrotnie na określone sytuacje, które mogą uzasadniać zastosowanie art. 102 k.p.c. i nieobciążanie strony przegrywającej kosztami postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. (por. np. ostatnio – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2010 r., IV CZ 50/10, OSNC 2011, z. 3, poz. 107). Nie sposób stwierdzić, że Sąd Apelacyjny nie dokonał właściwych ustaleń w celu wykazania, że tworzą one „wypadek szczególnie uzasadniony” w rozumieniu art. 102 k.p.c. Pozostaje tylko kwestia oceny takich ustaleń w świetle tego przepisu.

Niewątpliwie należy przyznać skarżącemu rację, że niezbyt przekonująco dla uzasadnienia zastosowania art. 102 k.p.c. powołano się na charakter sprawy. Jednakże należy zwrócić przede wszystkim uwagę na to, że Sąd Apelacyjny wyeksponował (znając akta sprawy i inne sprawy z udziałem powoda) stan

„nieporadności powoda i niezrozumienia zasad funkcjonowania sądów i jednostek prokuratury”. Sformułował w związku z tym prognozę, że obciążanie powoda kosztami postępowania (zażaleniowego) nie będzie miało zasadniczego wpływu na sposób dalszego postępowania powoda, co z kolei wymaga odpowiedniej tolerancji jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa wobec powoda przy podejmowaniu czynności procesowych. Prawna motywacja rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w postaci nieobciążania powoda kosztami postępowania zażaleniowego mieści się zatem w ramach odpowiedniej oceny sędziowskiej, przyjętej w treści art. 102 k.p.c.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie pozwanego jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c).